

TOLOSALDEKO MANKOMUNITATEKO ERREFUSA ETA ORGANIKOAREN BILKETARAKO EDUKIONTZIEN KARAKTERIZAZIOA 2017

Irura

AURREKARIAK

Tolosaldeko Mankomunitatean azken urte hauetan errefusa eta organikoaren karakterizazioak egin dira gaikako bilketen eraginkortasuna aztertzeke asmoz.

Hori horrela, Mankomunitateak aurreko karakterizazioetan lortutako emaitzen bilakaera aztertu nahian hainbat karakterizazio errepikatu nahi izan ditu 2017ko maiatza, ekaina eta uztailen. Guztira 32 organikoaren karakterizazio eta 8 errefusarenak.

Bai organikoaren bilketarako edukiontzien karakterizazioan bai errefusaren edukiontzien karakterizazioan hondakinak sailkatzeke aurreko urteetan erabilitako matrize berdinak jarraitu dira, emaitzaren bilakaera aztertu ahal izateke.

Aldaketa txiki batzuk egon dira, organikoaren bilketarako edukiontzien karakterizazioan, zatiki konpostagarriak sailkatzerakoan, hau da, materia organikoa, poltsa konpostagarriak ere bereiztu direla. Horrela hiru multzo eginez: 1.1.- materia organikoa; 1.2.-elikagai-xahuketa eta 1.3.- poltsa konpostagarriak (Ikusi matrizea emaitza atalean).

Egunero, adostutako hondakina deskargatu dute basean eta 250-350 kg. hondakin karakterizatu nahi izan dira.

PROZEDURA

Karakterizazioak Tolosaldeko Mankomunitatearen basean egin dira, bertako estalperik gabeko gunen batean. Bertan 6x3m-ko karpa bat jarri da.

Lan guztia karpa azpian egin izan da. Karparen erdia karakterizazio prozesurako erabili da, bertan, bi mahai kokatu dira, bat hondakinen karakterizazioa burutzeko eta bestea balantza elektronikoak eta datuak hartzeke orriak izateke. Bigarren mahaiaren ondoan matrizean agertzen diren atal bakoitzeko kubo bat jarri da, bertan hondakinak sailkatu ahal izateke.

Egunero, adostutako herri eta zonaldeko hondakina deskargatu dute karparen beste aldean. Lehenik eta behin, hondakinak nola iritsi diren ikuskatu eta argazkiak atera dira. Ondoren, hauek zabaldu eta berriz ere argazkiak atera. Iritsitako hondakin lagina txikia baldin bada, zuzenean lagin guztia karakterizatu da. Baina hala izaten ez bada, hondakinak zabaldu ostean, lau zati egin dira (laurdendu) eta aurkako bi multzo hartu, hauek dira karakterizatuko diren

laginak. Hau egiterakoan ere argazkiak atera dira, lau multzoak eginak daudenean, eta baita ere laurden bakoitzari. Argazkiak ateratzean, hondakin multzoari lau aldetatik atera zaizkio argazkiak.

Karakterizatzekeo lagina hautatu eta beharrezko argazkiak atera ondoren, karakterizazioarekin hasi gara. Honetarako, lehenengo sortzaile berezien hondakinak karakterizatu izan dira, hauen kasuan, inpropioak eta materia organikoa bereiztu eta guztiari argazkia ateraz. Sortzaile berezien karakterizazioa egin ondoren, beste guztia (etxetako hondakinen) karakterizatzeari ekin zaio. Azkenik, karakterizatu beharrekoa sailkatua dagoenean, atal bakoitzaren pisatzeari ekiten zaio, horrela matrizea beteaz (geroago portzentajeak kalkulatu ahal izateko).

Erabilitako materiala (mahaiak, kuboak, lurra etab) egunero garbitu izan da, hurrengo egunerako dena prest utziz.

Informeari atxikitutako argazkien legenda ondorengoa da: Villabona 29.05.2017 (**A.1b.1a**)

1.ATALA: Herriaren izena eta data

2.ATALA: zonaldea: A, B, C edo D.

3.ATALA:

- Zenbakia: argazkiak taldekatzen ditu, taldeak ondorengoak izanik: 1.deskarga, 2.zabaldua, 3.kuarteoa eta laurdenak, 4.karakterizatuko laginak, 5.sortzaile bereziak eta 6.gauza bereziak.

- Letra: bi koarteo egin diren kasuetan agertuko da, 2b azaltzen denean adibidez, bigarren aldiz (aurreko hondakinen erdiarekin) hondakinak zabaltzen direla adierazi nahi da.

4.ATALA:

- Zenbakia: aurreko talde bakoitzeko zenbatgarren argazkia den adierazten du.

- Letra: Koarteatu osteko laginak handiak izatekotan, hauei hainbat argazki ateratzen zaizkie alde ezberdinetatik. Beraz, letrak lagin handien kasuan agertuko dira, lagin berari hainbat argazki atera zaionean.

IRURAKO INFORMEA

Tolosaldeko Mankomunitatearen errefusa eta organikoaren karakterizazioak burutu diren azterketa honetan, Irurako hainbat zonaldeetatik hartutako hondakin organikoak karakterizatu dira. Hiru zonalde ezberdin izan dira herri honetan karakterizatutakoak. A-tik C-ra izendatu dira ezberdindu ahal izateko eta hurrengo kaleetan dauden edukiontzia bildu dira kasu bakoitzeko:

1.Taula: Iruran organikoaren karakterizazioa egin diren hiru zonaldeen xehetasunak, hau da, zonalde bakoitzean herriko zein edukiontzi aztertu diren.

Zonaldea	Edukiontzien kokalekua
A	Etxezarreta 1 gunea
	Etxezarreta 2 gunea
	Paper kalea
	Paper kalea / Share
	Pello Arrese
B	San Miguel plaza
	Gregorio Ameztoi
	Nekazari kalea
	Errekalde kalea
C	Trinkete taberna
	Zilar kalea
	Katategi bailara
	Loatzo taberna
	Laskibar parkea

EMAITZAK

Irurako zabor organikoaren karakterizazioa egin ondoren, edukiontzietan aurkitu diren hondakin ezberdinen pisu gordinetatik ehunekoak kalkulatu dira. Ondorengo tauletan, joan den urtean eta aurten egindako karakterizazioetan lortutako emaitzak ageri dira. Aipatzekoa da, bi kasuetan hondakin bilketa sistema bera erabili izan dela (itxiturarik gabeko edukiontzia). Baita ere, lehen aipatu bezala, aurten materia organikoaren atalean poltsa konpostagarrien azpiatala agertzen dela, eta pasa den urtean ez. Baina hau, joan den urtean poltsa konpostagarriak 1.1 Materia organikoaren atalean gehitu zirelako da, hots, kasu honetan 1.3. puntua (poltsa konpostagarriak) hutsik agertzeak, ez du esan nahi hauek ez zirenik kontuan eduki. Esan beharra dago, aurreko urteko datuak bateratuak daudela (A, B eta C zonaldeetatik ehuneko bakarra kalkulatu zen), beraz, aurten portzentajeak banaka kalkulatu arren (ikus 1.go eranskina), bateratutako portzentajeak ere kalkulatu dira pasa den urteko datuekin konparatu ahal izateko.

A, B ETA C ZONALDEAK

2.Taula: Pasa den urtean eta aurten A, B eta C zonaldeko organikoaren karakterizazioari esker ateratako birziklapen portzentajeak (ehunekotan). Hiru laginen kasuan, ez zen koarteorik egin behar izan hondakin kopurua ez baitzen hain handia (heldutako hondakin guztiak karakterizatu dira hiru kasuetan, hau da, 127.206 Kg A zonaldean, 371.646 Kg B zonaldean eta 181.592 Kg C zonaldean).

		Data: 06/07/2016	30/05/2017(A) 01/06/2017(B) 03/06/2017(C)
		Zonaldea: A + B + C (%)	A+B+C (%)
Gai konpostagarriak			
1.Materia organikoa	1.1.Materia konpostagarria	90.49	81.35
	1.2.Ontziratutako gabeko xahuketa	2.62	9.17
	1.3.Poltsa konpostagarriak		2.14
Materia organikoa DENERA		93.11	92.66
Gai ez konpostagarriak			
3.Beira	3.1.Beira	0.004	0.32
	Beira (denera)	0	0.32
4.Papera eta kartoia	4.1.Papera eta kartoia	0.67	1.71
	Papera eta kartoia (denera)	0.67	1.71
5.Ontzi arinak	5.1.Ontzi arinak (zorroak ezik)	1.13	1.11
	5.2.Konposta ezinezko zorroak	1.09	1.12
	Ontzi arinak (denera)	2.22	2.22
6.Errefusa	6.1. Ehunak	0	0.42
	6.2. Pixoihalak eta sanitarioak	1.37	0.93
	6.3.Besteak	0.84	1.43
	Errefusa (denera)	2.21	2.77
7.Bereziak eta arriskutsuak	7.1.Bereziak eta arriskutsuak	0.03	0.01
	7.2.Bolumen handikoak	0	0
	Bereziak eta arriskutsuak (denera)	0.03	0.01
Gai ez konpostagarriak DENERA		5.13	7.03
Ontziratutako xahuketa			
8.Ontziratutako xahuketa	8.1.Ontziratutako janari hondakinak (konposta ezinak)	1.77	0.31
Ontziratutako xahuketa DENERA		1.77	0.31
GUZTIRA		100.01	100

2.taulan ikusi dezakegunez, A, B eta C zonaldean, materia organikoak ia puntu erdiko jaitziera izan du, aurten %0.45 gai konpostagarri gutxiago egonez. Materia organikoaren kasuan ez bezala, gai ez konpostagarriek gora egin dute, %1.9ko igoera hain zuzen ere. Hau beiraren, papera eta kartoiaren eta errefusaren igoeren ondorioz izan da, % 0.32, %1.04 eta %0.56 igo baitira hurrenez hurren. Aurreko ataletan ez bezala, ontziratutako xahuketak behera egin du %1.46ean. Aipatu beharra dago, B zonaldean hildako 3 oilo agertu direla (4.24 kg) eta 1.2.Ontziratutako gabeko xahuketa bezala kontsideratu direla. Honetaz gain, esan beharra dago ere, bolumen handiko poltsen presentzia (sortzaile berezien hondakinak) ezberdina izan dela hiru zonaldeen artean; A eta B zonaldean ez da nabaria izan (nahiz eta B zonaldean gutxi batzuk agertu diren, plastikozko poltsetan), C zonaldean aldiz, hauen presentzia nabaria izan da, eta B zonaldearen kasuan ez bezala, hemen gehienak poltsa konpostagarrietan heldu dira. Aipatzekoa da, zonalde honetako sortzaile berezien hondakinen artean bi sardeska, koilara bat,

azukre poltsa ugari eta elikagai zarrastalkeri asko aurkitu direla besteak beste. Etxeko hondakinen kasuan, bai poltsa konpostagarri zein plastikozkoak agertu direla hiru zonaldetan.

OHARRAK

Zabor organikoaren karakterizazio hauek burutu bitartean, orokorrean jendeak gaizki sailkatzen dituen hainbat gauza behatu dira. Gehien azaltzen diren inpropioak:

- Erratza pasatu ostean jasotako hautsa
- Ileak
- Kafe kapsulak
- Belarritako bastoiak
- Ziilar papera
- Plastikoa duen harategi eta arrain dendetako papera

ERANSKINAK

1. Eranskina: Aurten Irurako karakterizazioaren balio gordinetatik ateratako ehunekoak.

		Data: 30/05/2017	01/06/201	03/06/201
		7 7		
Zonaldea:		A (%)	B (%)	C (%)
Gai konpostagarriak				
1.Materia organikoa	1.1.Materia konpostagarria	80.47	82.30	80.01
	1.2.Ontziratutako xahuketa	12.85	7.16	10.72
	1.3.Poltsa konpostagarriak	1.62	1.99	2.82
Materia organikoa DENERA		94.94	91.45	93.56
Gai ez konpostagarriak				
3.Beira	3.1.Beira	0.09	0.40	0.30
	Beira (denera)	0.09	0.40	0.30
4.Papera eta kartoia	4.1.Papera eta kartoia	0.54	2.12	1.70
	Papera eta kartoia (denera)	0.54	2.12	1.70
5.Ontzi arinak	5.1.Ontzi arinak (zorroak ezik)	0.84	1.15	1.20
	5.2.Konposta ezinezko zorroak	0.59	1.30	1.12
	Ontzi arinak (denera)	1.43	2.45	2.32
6.Errefusa	6.1. Ehunak	1.41	0.18	0.21
	6.2. Pixoihalak eta sanitarioak	0.13	1.63	0.06
	6.3.Besteak	1.33	1.46	1.41
	Errefusa (denera)	2.87	3.27	1.68
7.Bereziak eta arriskutsuak	7.1.Bereziak eta arriskutsuak	0.03	0	0
	7.2.Bolumen handikoak	0	0	0
	Bereziak eta arriskutsuak (denera)	0.03	0	0
Gai ez konpostagarriak DENERA		4.97	8.24	6.00
Ontziratutako xahuketa				
8.Ontziratutako xahuketa	8.1.Ontziratutako janari hondakinak (konposta ezinak)	0.10	0.31	0.45
Ontziratutako xahuketa DENERA		0.10	0.31	0.45
GUZTIRA		100	100	100

1. Eranskina. Aurten Irurako karakterizazioaren balio gordinetatik ateratako ehunekoak. Hiru laginen kasuan, ez zen koarteorik egin behar izan hondakin kopurua ez baitzen hain handia (heldutako hondakin guztiak karakterizatu dira hiru kasuetan, hau da, 127.206 Kg A zonaldean, 371.646 Kg B zonaldean eta 181.592 Kg C zonaldean).